

**SZETA Egri Alapítványa
Kárpátok Alapítvány - Magyarország**

TÁMOP- 5.1.3-09/2-2010-0015
„Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben
élők integrációjáért”

Hét falu - egy hálózat

Peremhelyzetű falvak összefogása
három kistérség határán

Projektnyitó füzet

2012

Hét falu - egy hálózat

Peremhelyzetű falvak összefogása három kistérség határán

TÁMPOP-5.1.3-09/2-2010-0015 számú projekt

AZ AKCIÓTERÜLET KIVÁLASZTÁSA

Célunk volt, hogy olyan akcióterületet alakítsunk ki, amely méreténél fogva közlekedési szempontból összekapcsolható, szakmailag áttekinthető; ahol együttműködések generálhatók. Élni kívántunk azzal a lehetőséggel is, hogy a térségből a pályázati kiírás elsődleges listáján szereplő minél több települést vonjunk be a projektbe. Ennek érdekében a Pétervásárai kistérségből felvettük a kapcsolatot Bükkszenterzsébet, Szentdomonkos és Tarnalelesz községek önkormányzataival. Ők nem vállalták az együttműködést, elsősorban egy jelenleg futó projektjükre hivatkozva (TÁMOP, kompetenciaalapú oktatás). (Ebből a kistérségből jogosult település még Bodony, Erdőkövesd, Ivád, Váraszó, amelyek távolabb esnek az akcióterületről.) A kistérségből a kiegészítő listán lévő Sirok bevonása a projekt szempontjából alapvető fontosságú: a SZETA Egri Alapítványa (az önkormányzattal, cigány kisebbségi önkormányzattal, SIROMA Egyesülettel konzorciumban) itt valósított meg településfejlesztési programot.

A Béalápátfalvai kistérség elsődlegesen jogosult települései mind partnerek a projektben, a kiegészítő listán innen nincs település. Az Egri kistérségből Egerbakta és Kerecsend potenciális partnertelepülések. Bár Kerecsend a kistérség szintén leszakadó települése, az akcióterülethez nem kapcsolható szervesen. Egerbakta az Egri kistérség szélén, a Pétervásárai és Béalápátfalvai kistérségek határán fekszik, így természetes kapcsolatainak vannak az akcióterület településeivel. Szempont volt az is, hogy a SZETA Egri Alapítványa itt komplex szociális-munkaerőpiaci szolgáltatásokat nyújtott egy projekt keretében elsősorban roma tartós munkanélküliek számára. A bevont településeken mindenhol megkerestük a CKÖ-ket, végül 5 településen kötöttünk velük partnerségi megállapodást

A konzultációk eredményeként alakult ki az akcióterület, amelynek önkormányzatai, kistérségi többcélú társulásai és az általuk közvetlenül vagy közvetve (kistérségi társulás) fenntartott szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, közoktatási szolgáltatások szakemberei, a CKÖ-k vezetői szakmai partnerként vesznek részt a projekt egyes tevékenységeiben.

Az akcióterület települései három kistérség határán található Heves megye középső-északi részén. A falvak láncszerű szomszédságot alkotnak: (Eger) – Egerbakta, Sirok, Szajla, Terpes, Hevesaranyos, Szúcs, Bükkszentmárton. A települések két kisebb mikro-körzetre oszthatók: 1. Szúcs, Hevesaranyos, Bükkszentmárton; 2. Terpes, Szajla, Sirok, Egerbakta. A hét falu népessége összesen 5874 fő, akiknek helyi becslések szerint 25 százaléka roma; arányuk településenként 15-35 százalék között változik. Az akcióterületbe bezáródott az alacsony iskolai végzettségű lakosság, a településeken belül elszigetelődtek a mélyszegénységben élők. Egyre erősebb a gettó-hatás, melynek tünete az illegális megélhetési stratégiákban, a gyerekek iskolai lemorzsolódásában, a korai gyerekvállalásban, a deviáns magatartási formákban jelentkeznek.

A PROJEKT CÉLJAI

Átfogó cél az akcióterület és az ott élő mélyszegények számára komplex segítség nyújtása gazdasági-társadalmi hátrányaik csökkentéséhez, közösségi felzárkóztatásukhoz, a helyi társadalom dinamizálásához, a települések fejlődéséhez. Ennek érdekében a társadalmi csoportok közötti együttműködés fejlesztése, a lakosság aktivizálása.

Konkrét célok

1. Szolgáltatások, kapcsolathálózatok revitalizálása innovatív közösségi szolgáltató terek kialakításával.
2. Mélyszegénységben élők (különösen fiatalok és nők) társadalmi mobilitásának, életminőségének javítása, érdekeik képviselése.
3. Helyi humán szakemberek erőforrásainak fejlesztése, laikus (mélyszegénységben élő és roma emberek bevonásával) segítői csoportok létrehozása, a két csoport együttműködésének megteremtése.
4. Meglévő és új civil szervezetek kapacitásának fejlesztése, bekapcsolása a helyi és a kistérségi közéletbe, a falu- és társadalomfejlesztő csoportok munkájába.

Hosszú távú célok

1. A helyi közösség képessé váljon megszerezni azokat a forrásokat, amelyek által a közösségi szolgáltató terek fenntarthatók.
2. A laikus segítők „sorstárs segítőként” beépüljenek a humán szolgáltató szervezetekbe.
3. A civil szervezetek és az önkormányzatok társadalomfejlesztő tevékenysége állandósuljon, ebben aktív partnerként vegyenek részt a mélyszegénységben élők.
4. Megszűnjön a roma lakosság térbeli-társadalmi kirekesztettsége, megszakadjon a mélyszegénység újratermelődésének folyamata.

Célcsoportok

1. Mélyszegénységben élők: 580 fő

Az akcióterület népessége 5874 fő, harmaduk mélyszegény; az aktív korúak száma 1100-1200 fő. Közülük 580 főt vonunk be közvetlen fejlesztését szolgáló tevékenységekbe. Számukat a pályázati kiírásnak megfelelően határoztuk meg a területi információs rendszer adatai, önkormányzatok nyilvántartásai, CKÖ-k, családsegítő/gyermekjóléti szolgálatok helyismerete alapján. Szükségleteikről a helyszínen, projektervező megbeszéléseken tájékozódunk: probléma a munkanélküliség, a szakképzettség hiánya, az eladósodás, valamint az iskolai lemorzsolódás, a korai családalapítás.

2. Humán szakemberek: 30 fő

Védőnők, orvosok, (óvoda)pedagógusok, családsegítő és gyermekjóléti szakemberek, szociális gondozók. Két község kivételével (Egerbakta, Sirok) több településen látnak el szolgálatot heti pár órában. Többségük munkahelye, lakóhelye a kistérségi központokban, illetve a gesztor intézmény székhelyén van. A projekttervező megbeszéléseken és a helyszíni látogatásokon fogalmazódtak meg munkájukkal kapcsolatos hiányok, szükségletek, elvárások, amelyek beépültek a projekttevékenységekbe.

3. Civil szervezetek, informális közösségek vezetői: 63 fő

Működésükről a projekttervező megbeszéléseken és bírósági honlapról tájékozódunk. Néhány kivételtől eltekintve nincsenek jelen településük közéletében. Aktivitásuk iránti igényt a polgármesterek és a CKO elnökök/tagok fogalmazták meg. Az ezzel kapcsolatos teendőket tartalmazza a projekt.

4. Helyi politikusok, kistérségi szereplők: 21 fő

Szükségleteik, igényeik feltárására a partnerségi együttműködésre történő felkérések alkalmával és a projekttervező tanácskozásokon került sor. Az általuk felvetett problémák, igények szintén beépültek a projektbe.

Közvetett haszonélvezők

A bevont mélyszegények családtagjai, különösen a gyerekek és a települések teljes lakossága (szolgáltatások, közösségi programok).

SZAKMAI TARTALOM (RÉSZPROJEKTEK)

1. Községi szolgáltató terek létrehozása és működtetése – minden településen

Az önkormányzatok biztosítanak helyet a komplex közösségi térnek. Itt összpontosulnak a meglévő és az új szolgáltatások, a projekt tevékenységei. Ezek napi 10 órában alap- és speciális (fejlesztő) szolgáltatásokat nyújtanak a célcsoportoknak.

2. A mélyszegénységben élők helyzetének javítása – minden településen

A mélyszegénységben élő családok helyzetének javítására komplex eszközrendszerrel alkalmazunk. Bevonásuk közösségi és terepmunkával történik. Felmérjük a családok társadalmi, gazdasági, demográfiai helyzetét, szociális-munkaerőpiaci kompetenciáit, szükségleteit, szolgáltatási szerződést kötünk velünk, és fejlesztési terveket készítünk (gyerekeket is bevonva). A fejlesztési szakaszban az egyéni szociális munka módszerével dolgozunk (a folyamatért a „mentor” felelős), együttműködve a helyi szakemberekkel. A fejlesztési tervekhez csoportos és közösségi tevékenységek kapcsolódnak: felzárkóztató és munkaerőpiaci képzés, munkapiaci készségek fejlesztése, pályaismeret-bővítés, informatikai és kommunikációs készségfejlesztés, háztartási/életvezetési praktikák, családi közösségi programok, közösségi akciók, tanodai foglalkozások, animált tevékenységek a gyerekek részére.

3. Helyi humánerőforrás fejlesztés – minden települést érintve

A humán szakemberekből létrejön a Szakmai Műhely, amely havi 1 napos képzést tart. Programját a tagok alakítják (fókusz: esetmegbeszélés, szupervízió, esetkonferencia). A tagok készségfejlesztő tréningeken, tanulmányutakon vesznek részt, közösségi programokat szerveznek, felmérik a helyi szükségleteket.

4. Helyi társadalomfejlesztés – minden településen

Civil szervezetek, egyéb közösségek, kistérségi szereplők aktivizálása, erőforrásaik feltérképezése. Közösségi tevékenységük dinamizálása, együttműködésük erősítése, forrásteremtő kapacitásuk bővítése (képzés, mentori segítség). A helyi közéleti szereplők, szervezetek bevonásával megalkulnak a Jövő Műhelyek. Ezek összegyűjtik a fejlesztési elképzeléseket, megvalósításukra stratégiát dolgoznak ki; tagjai tréningeken és tanulmányutakon vesznek részt, helyi és az akcióterület egészét érintő akciókat szerveznek.

A projekt időtartama: 2011. november 1. - 2014. június 30.

A projekt költségvetése: 168 588 924 Ft.

A projekt helyszíne: Bükkszentmárton, Egerbakta, Hevesaranyos, Sirok, Szajla, Szúcs, Terpes

BÜKKSZENTMÁRTON

Bükkszentmárton község Heves megye Bélapátfalvai kistérségében, Bekölcétől 6 km, Bélapátfalvától 5 km, Mikó-falvától 4 km, Egertől 24 kilométer távolságra található zsák település.

A Bél nemzetség birtoka volt, sokáig Felbérnek nevezték. Temploma védőszentjéről vette fel a Szentmárton nevet. 1554-ben a török elpusztította, újra benépesülése után 1596-tól hódoltsági falu. Egykor Borsod vármegye Sajószentpéteri járásához tartozott. 1947-ig Borsodszentmárton volt a neve.

Nevezetessége a római katolikus templom. 1736-ban építették újjá az egykori román stílusú templom maradványainak felhasználásával, amelyet Szent Márton tiszteletére szenteltek fel.

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	318 fő
◆ Lakásállomány (2010)	132 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	60 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	18%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	41 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	25%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezésesítettek évi átl. száma (2010)	36 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Lektor Róbert polgármester

Örömmel fogadtuk a megkezdését, és annak még jobban örülünk, hogy sikerül ezzel a pályázattal a falu életét kicsit mozgásba hozni. A projektől azt várjuk, hogy javuljanak a szociális készségek, az életviteli és a mindennapos ügyintézésben való jártasságok, a beinduló tanfolyamok motiváló hatásúak legyenek. A közösségi programok formálni fogják az élet-

módot, az egymással való kommunikációt erősítik, jobban fognak ezután egymásra figyelni, mint eddig. Az életvitelt, az életmódot formáló foglalkozások a családok egymás közötti kapcsolatát erősítik.

Nagyon fontosnak tartom a tervezett szabadidős tevékenységek beépítését, melyek bevonják és aktívizálják a lakosságot. A program szorosan együttműködik a családsegítő szolgálattal, segítve egymás szakmai munkáját.

EGERBAKTA

Egerbakta a 24. számú főút Sirok és Bátor elágazásában elhelyezkedő település, Egertől 9 km-re található.

Első okleveles említése 1261-ben történik Baktha néven. Az 1725. évi adóösszeírás szerint 22 jobbágy élt a faluban, jórészt fuvarozásból. Mások 1744 táján ráadták magukat a szőlő-telepítésre. 1760 körül a sűrű tövisektől kiirtották a töviskes nevű völgyet. A XVIII. sz. elején a lakosság zöme fuvarozásból és erdei gallyak eladásából élt, 1744-ben már szőlőt is telepítettek. 1770-1796-ig kőszénbánya, 1770-től egészen az 1920-as évekig téglaegető gyár, míg 1825-től kőbánya működött itt. 1901-ben a falu a más helységektől megkülönböztető Egerbakta elnevezést kapja. Népessége 1949-ben már 1405 fő, iparban 3,4%, mezőgazdaságban 72% dolgozott és 298 lakóház volt.

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	1449 fő
◆ Lakásállomány (2010)	504 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	323 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	20%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	215 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	30%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezésűek évi átl. száma (2010)	221 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Varga Tibor polgármester

Egerbakta Egertől 9 kilométerre fekszik. A város munkahelyet ad a településen élők egy részének, ugyanakkor problémát okoz intézményeink működtetésében. A faluban a munkanélküliség 20%-os, és a cigány népesség aránya sem elhanyagolható. Egerbaktán összetartó emberek élnek, létező közösségek vannak, akik számára fontosak a település hagyományai. A pályázók által megvalósítandó hároméves projekt sok reményt és persze sok-sok bizonytalanságot, nehézséget rejt magában. A célok, a tervezett tevékenységek fontosak. A mélysze-

génységben élő emberek helyzetének javítása, lehetőségeik kihasználása az egész település érdeke, főként, ha azokra a gyerekekre gondolunk, akik nélkülözésben, szegénységben nőnek fel. Várom a programtól, hogy valódi segítséget nyújtson, és együttműködjön az egerbaktai döntéshozókkal és falubeliekkel. Segítjük a programot, de elvárásaink is vannak annak érdekében, hogy településünk ténylegesen profitáljon ebből a projektből.

HEVESARANYOS

A település megközelíthető közúton: Eger felől Recsk felé indulva a 24-es úton, Egerbakánál északi irányba kanyarodva, Bátor érintésével.

Első okleveles említése a XIII. század végéről származik Terra Aranus formában, és 1903-ig Aranyosnak nevezték.

A település belterülete 153 ha, külterülete 1549 ha, lakossága alig több mint 600 fő.

A falu legnagyobb értéke a természeti szépsége. Területe a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet része. A településen nincs jelentősebb szennyezésű ipari tevékenység, a közúti forgalom csekély. Aki csendre, nyugalomra vágyik, feltétlenül látogasson el ide. Az év bármely szakában megcsodálhatja a kanyargós hegyi patakokat, gyönyörű erdőket, dombokat. Kirándulhat, túrázhat a szomszédos Bükk-székre, Fedémesre.

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	608 fő
◆ Lakásállomány (2010)	280 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	144 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	15%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	74 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	35%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezésesítettek évi átl. száma (2010)	118 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Dorkó Csaba polgármester

Amit kiemelkedően fontosnak tartok a megvalósításban:

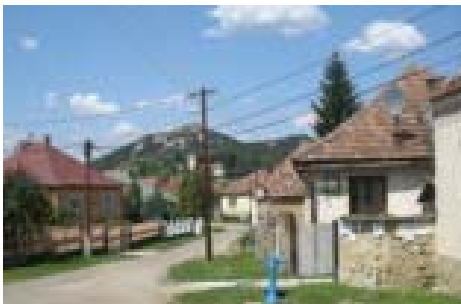
A nyári táboroztatás fontos élmenye lesz a gyerekeknek, ők eddig csak iskolai szervezéssel mehettek nyaralni. A képzések helyben hasznosítható tudást adhatnak, amivel megélhetnek a jövőben. Helyi iroda fog működni a községben, amely falubelit foglalkoztat. A projekt mintaként szolgálna a jövőben, és a későbbiekben is megmaradna a faluban. Segítséget kapunk a már

hagyományos rendezvények szervezésében, és megszokott programjainkat tovább színesítik segítők. A közoktatási törvény változása befolyással lehet az iskola jövőjére, ezért jó lenne, ha a fiatalok motiválása az aktív közösségi életre más szervezeteken keresztül is elkezdődne. Megoldandó probléma a mezőgazdasági termelés felélesztése. A mai ugar területek helyén valamikor a környék legjobb gyümölcsösei álltak. Szociális vagy közmunka program keretén belül az újratevéshez a projekt képzései fontos segítséget jelenthetnek.

SIROK

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	1 819 fő
◆ Lakásállomány (2010)	956 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	160 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	7%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	86 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	15%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményesítettek évi átl. száma (2010)	127 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

A község a Mátra keleti határán és a Bükk felé nyúló dombvidék (Darnó) szélén fekszik a dél felé tartó Tarna völgyében. Erről kaphatta szláv eredetű nevét a település, vagyis inkább a vár, amely egyedülálló formavilágú riolittufa hegyre épült. A hagyomány szerint Tarna vára volt a neve, mielőtt Siroknak nevezték volna. A vár a Rákóczi szabadságharc idejéig nagy jelentőséggel bír, 1713-ban lerombolják. 1828-ban Siroknak 1164 lakosa és 164 háza volt. A település 1920 után terjeszkedett tovább. Az 1940-es évek végén felvetődött egy gyár létesítésének lehetősége a térségben. Végül is csak 1951 tavaszán indult be az akkor „Tubus és Kupak Gyár” nevet viselő üzem, ami ezt követően kapta a „Mátravidéki Fém-művek” nevet.

Lakatos István polgármester

A Bükk és Mátra találkozásánál, a két Tarna összefolyásánál található településünk minden évszakban vonzó hely az idelátogatóknak. Az elmúlt 20 évben Sirok Község Önkormányzata olyan település kialakításáért dolgozott, amely az itt élő lakosok számára igazi, komfortos lakóhely, ahol megtalálják számításait, és a településen maradnak. Eddig a lehetőségeinkhez képest minden olyan pályázatot kiaknázunk, amelyek forrásai a község társadalmi - gazdasági fejlődését szolgálták. Az önkormányzat testülete örömmel fogadta és támogatja a most induló pályázat megvalósítását.

Úgy gondoljuk, hogy a 2010-es évben zajló településfelmérési programban elindult folyamatok már bizonyították, hogy nagyon fontos minden olyan kezdeményezés, amely a hátrányos helyzetben élőket segíti. Tudjuk, hogy a rövid távra szóló programok sikeressége sokszor megkérdőjelezhető, ezért megelégedettséggel nyugtáztuk, hogy a most újtárra induló közel három éves projekt reményeink szerint biztosítani fogja a kitűzött célok elérését mind a hét településen.

SZAJLA

A falu a Tarna völgyében fekszik, Siroktól északra 7 km-re. A település két településrészéből áll: Ó-Szajla a Tarna másik oldalán, Szajlától 2 km-re fekszik.

A település nevét először 1329-ben említették Kethzayla, később Zayla néven. 1596 után elnéptelenedett, de a 17. század elejére benépesült. 1841-től gróf Károlyi György vásárolta meg a birtokjogot. 1920-ig a Károlyi család tulajdona. 1900-ban a 140 házból álló község nagy része leégett.

Szajla egyik fő nevezetessége a határában található titokzatos eredetű kunhalom. A festői környezetben elhelyezkedő dombot a helyiek a legendára támaszkodva évszázadokon át Attila sírjaként emlegették. A történet szerint Attilát, az európai hunok királyát halála után a mostani Szajla helyén temették el.

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	637 fő
◆ Lakásállomány (2010)	275 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	135 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	20%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	77 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	35%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezésesítettek évi átl. száma (2010)	102 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Vincze Irméné polgármester

Mint Szajla település vezetője, örömmel fogadtam a két pályázó által elnyert "Hét falu- egy hálózat - Peremhelyzetű falvak összefogása három kistérség határán" című pályázatát, amelyben településünk is részt vehet. Szajla hátrányos helyzetű kistérséghez, ezen belül is a leg-hátrányosabb helyzetű települések közé tartozik. Ezért bízunk abban, hogy Önkormányzatunk és a két Alapítvány összefogásával telepü-

lés- és közösségfejlesztést egyaránt lehetővé tudunk tenni a megvalósítás során. A szakemberek révén segíteni tudjuk a hátrányos helyzetben lévő családokat mentálhigiénés és életvezetési tanácsadással, több szabadidős és képességfejlesztő foglalkozással mozgósítani tudjuk a gyermekeket, fiatalokat. Munkahelyek felkutatásával, képzésekkel pedig elő lehet majd segíteni a munkanélküli lakosokat a munkába visszajutásra. Bízom abban, közösen többet tehetünk a településért és a hátrányos helyzetű családokért.

SZÚCS

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	416 fő
◆ Lakásállomány (2010)	158 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	124 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	27%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	78 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	35%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményesítettek évi átl. száma (2010)	113 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Mátra és a Bükk hegység között a 25-ös főút mellett, Egercsehitől 2 km-re egy kis völgyben található.

Szúcs község neve először –Zuch néven- egy 1301. évi Anjou oklevélben található. Lakóinak száma, mint a török időben minden településnek, változó. Népességének legmagasabb száma ekkor elérte a 100 főt. Erdőirtással jutottak gazdálkodásra alkalmas földterülethez az itt élő jobbágyok. A XVI. sz. végén elnéptelenedett a falu, és csak az 1720-as években éledt újjá. A XIX. század végén a község határában barnakőszén-találtak. Az itt nyíló bányák adtak a helyieknek sok éven keresztül munkát - a bányák bezárásáig.

A településhez tartozik a 2,5 km-re található Bagolyuk, amely korábban bányászkolóniának adott otthont.

Egyed Zsigmond polgármester

Biztos mindenkinek ismerős a a sokszor ismételtetett reklámszlogen "A legkisebb is számít!" Igen, egy olyan kistelepülésnek, mint Szúcs a legkisebb támogatás, legkisebb lehetőség is számít, ezért minden olyan programot meg kell ragadnunk, amely a településünkön élők mindennapjait segíti.

A projektől azt várom, hogy a település lakossága mind jobban összekovácsolódjon, mind többen profitáljanak a közel három évig tartó programból.

Remélni tudom, hogy az itt élő embereket közelebb hozza egymás-

hoz a most elindult munka.

Abban bízom, hogy az emberek jól ki tudják használni mindazon lehetőségeket, amelyeket a pályázatban megfogalmaztak az alapítvány munkatársai.

A közösségi élet felpezsdítése, egymás jobb megismerése, képzéseken elsajátítandó tudások, mind-mind olyan hiányt pótolnak, amelyeket mi a magunk eréből nem tudunk nyújtani az itt élőknek.

TERPES

Terpes a megye északi-középső részén, a Tarna völgyében, Pétervásárától délkeleti irányban 8 km-re fekvő település. A 23. és 24. sz. utakról közelíthető meg.

Nevét 1409-ben Trebes, 1466-ban Therpes néven említik az oklevelek, ekkor a Besenyei család volt a birtokosa. 1522-ben az Országos családe. 1546. évi adóösszeírásban neve már nem fordult elő.

Az 1693-as összeírásban Terebes néven jelent meg. A 19. század első felében báró Orczynyé birtoka volt. 1910-ben 400 magyar lakosából 399 római katolikus volt. A 20. század elején Heves vármegye Pétervásárai járásához tartozott.

Nevezetessége a római katolikus templom. A terpesiek újonnan épült kápolnáját 1732-ben említik először.

A település néhány adata

◆ Lakónépesség száma (2010)	198 fő
◆ Lakásállomány (2010)	103 db
◆ 0-17 évesek száma (2010)	61 fő
◆ Munkanélküliségi ráta (2011. nov.)	18%
◆ Regisztrált munkanélküliek száma (2011. október)	15 fő
◆ Cigány népesség becsült aránya	35%
◆ Rendszeres gyermekvédelmi kedv. részesülők évi átl. száma (2010)	58 fő

(Forrás: TEIR, KTI Erőforrástérkép, NFSZ)

Zvaráné Béres Mária polgármester

A településen fennálló problémákat nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem áll módunkban korrigálni, megoldani. Kis önkormányzat lévén nagyon szűkös anyagi helyzetben vagyunk. Az Önök munkáját nagyon jónak és hasznosnak tartjuk. Jobb kilátást remélünk az Önökkel való együttműködéssel, mind a fiatalok, mind a munkanélküliek, mind az idős korosztály számára. A legnagyobb probléma az, hogy a családok a mindennapi fennmaradásért küzdenek, olykor enni-

valót is alig, vagy egyáltalán nem tudnak biztosítani maguknak.

Sajnos, munkalehetőség nem nagyon van, a helyi üzemekben is létszámleépítések vannak, így ott sem lehet elhelyezkedni. Sok jó képességű gyermek lakik településünkön, de sajnos sok az olyan gyerek (család), akiknek nincs pénzük iskolára, taníttatásra, így kiesnek a lehetőségekből. Önöktől azt várjuk, kérjük, hogy biztosítsanak nekik olyan lehetőségeket (pl. képzések, munkahelykeresés, elhelyezkedés), amelyek segítségével fel tudnak emelkedni, ki tudnának törni jelenlegi helyzetükből.

Képek eddigi programjainkról

SZETA Egri Alapítványa

Az egri SZETA tíz évvel a „nagy SZETA” megalakulása után, 1989-ben jött létre önálló, de az értékeket és a célokat magáénak valló szervezetként.

Akkor már nem számított jogellenes és szankcionálandó tevékenységnek a „szegények ügyének felvállalása”, ugyanakkor a rendszerváltás által generált gazdasági és társadalmi problémák fokozottan jelentkeztek országsszerte. A piacgazdaságra való átállásnak széles társadalmi rétegek váltak veszteseivé, az évtizedek alatt lassan megkapaszkodott cigányság ismét a társadalom legaljára került, a „kapun belüli” munkanélküliség hirtelen valóságos formát öltött, százezrek veszítették el egzisztenciájukat, váltak munkanélkülivé, és ezek kerültek otthonukból az utcára. A demokratikus politikai berendezkedésre és kapitalista gazdaságra való átmenetnek természetesen voltak nyertesei, de a középosztály a szegények közé csúszott le, a szegények pedig még szegényebbek lettek. Ilyen társadalmi és gazdasági környezetben egy hazai viszonylatban középvárosnak számító, de megyei központi funkciókat ellátó településen is szükség volt a problémákat kezelni szándékozó, a helyi szegények és a cigányok érdekvéviselését ellátó szervezet létrehozására.

A projekt elsődleges szakmai megvalósítója Alapítványunk, amely 1989 óta foglalkozik hátrányos helyzetű, többségében roma emberek társadalmi integrációjának elősegítésével, komplex fejlesztésével.

Az egri Béke-telepen az 1990-es évek közepe óta végez egyéni esetkezelést és közösségi szociális munkát. Ennek eredménye például a Béke-telep Rehabilitációjáért Egyesület, amely az Alapítvány szakmai háttérével, támogatásával (közösségi munka, érdekvéviselési akciók, kapcsolati tőke kialakítása) érte el a „felszámolhatatlan” városszéli telep teljes közművesítését, útjainak korszerű felújítását (ROP pályázat részeként).

Az Alapítvány ezt a közösségi munkára és egyéni fejlesztésekre egyaránt építő, a közösség szerveződését, felkészítését, a tagok egyéni mentorálását középpontba helyező modellt alkalmazta a két körben is nyertes szomolyai (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) telep felszámolási programban.

A projekt során megteremtettük a Szomolyai Romákért Szervezet intézményesülésének és aktivizálásának feltételeit (2006-2008); a szervezet ma telep felszámolási program megvalósítója (Sály, Borsod megye).

Az Alapítvány ezeket a módszertani eszközöket alkalmazta a siroki telep felszámolási és az egerbaktai roma munkaerőpiaci szolgáltató programokban is.

A konzorciumban való részvételét a mélyszegénységben, szegregált lakókörnyezetben élőkkel végzett komplex fejlesztési tevékenységek, azok eredményei, valamint az akcióterület két településén megkezdett munkája indokolják.

Kárpátok Alapítvány

A Kárpátok Alapítványt 1995-ben hozták létre -a Kelet-Nyugat Intézet kezdeményezésére és a Charles Stewart Mott Alapítvány támogatásával- abból a célból, hogy közösségi alapítványi funkciókat betöltve támogassa az állampolgári és civil helyi fejlesztési kezdeményezések megvalósulását a Kárpátok Eurorégió országainak (Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia, Ukrajna) legelmaradottabb, határmenti térségeiben.

Az alapítvány a kezdetekben a régió jó szomszédi viszonyának fenntartása és szociális stabilitása, valamint fenntartható gazdasági fejlődése érdekében főként interetnikus és határokon átívelő együttműködési adományi, pályázati programokat menedzselte.

A Kárpátok Alapítvány nemzetközi hálózatként működik. Az Eurorégió valamennyi országban működő tagalapítványaival közös programokat és projekteket bonyolít le a térség közösségeinek támogatása érdekében.

A Kárpátok Alapítvány-Magyarország küldetése a Kárpátok régióban élő emberek életminőségének javítása, a régió társadalmi, gazdasági, etnikai, kulturális és környezeti értékeinek megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése.

Az alapítvány stratégiai célja, a régió emberi erőforrásainak fejlesztése a leszakadó vidéki térségek, hátrányos helyzetű közösségek, kisebbségek fejlődésének érdekében, így közvetetten a szegénység és a társadalmi kirekesztettség csökkentése.

Az Alapítvány határokon átívelő regionális közösségi alapítványként működik, nemzetközi és országos hatókörű aktivitása mellett elsősorban a Kárpátok régió magyarországi területén - Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász- Nagykun- Szolnok, és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye - működő non-profit szervezetek és helyi önkormányzatok számára nyújt segítséget.

A Kárpátok Alapítvány pályázati úton történő adományozással, és hátrányos helyzetű vidéki térségek és közösségek támogatását előirányzó fejlesztési célú programok, projektek lebonyolításával, valamint ösztöndíjak utalványozásával foglalkozik.

Az elmúlt 16 évben közel 15 millió dollárt adományozott önkormányzatok és non-profit szervezetek százainak.

Az alapítvány programjai jelenleg 3 fő célkitűzés mentén valósulnak meg: helyi közösségek és civil szervezetek fenntartható fejlesztési kezdeményezéseinek támogatása; társadalmi szemléletformálás, hátrányos helyzetű térségek és közösségek támogatása; hátrányos helyzetű fiatalok támogatása.

Programjainkról bővebben honlapunkon olvashat: www.karpatokalapitvany.hu

